





1749.

1. ^{aj} Bichel, Albert Christoph: De juribus patriciorum
singularem inquit supereminentibus
2. ^{1^{te}} Hahn Martin, Wilhelm Ludovicus: de thesauris
in feno embo cum moneta viginti annorum
et causa inventus, et auditorum patris
3. Meier, Joh. Hermann: De absolutivum iurisdictionis
et delictis
4. Rinkoth, Tobias Jacobus: De eo, quod circa abso-
lutionem unum minorum iuris iudicium est
5. Strud, Jan. Philippi: De principio legibus saluto
6. Strud, Jan. Philipp: deputatione magis juris, catholice
indicatione, cum controversia et decisionem

7. Tardieu, Isaac : Jurid. Facult. Accessor primus abg. p. L
Decem : Semper in utroque jure gradum cum privi-
legiis abque honorabilitatibus huius dignitatis competentibus
... annis Facultati Juridicae huiusmodi

8. Strub, Jean Philippe : Facult. Jur. Decem : l. l. J.
et de jurisdictione in re. Wilhelmii Ludovici Martini
instit.

9. Tengel, Eugen : De jure principis circa delicta
civiumque suorum -

12^a Winnep

12^a Winnep, Jean Mathieu : De jure negotii publici

Von Völkervertrag des neuchâtelischen

1010.

1. Lenthersheim, Just. Gregor : De incepta calumnie
judicanti controversis juris publicis et legibus

Romani et jure canonico.

2. Lütensack, Frst. Georgius: De ... Discrimine
inter consensum ~~et~~ expressum tacitum et presensum
3. Meur, Jovan Henric: De jure sarracenorum.
4. ¹ ² ³ ⁴ ⁵ ⁶ Tenzel, Erhardus: De parentum consensus per magi
stratum circa liberorum sperulalia supplementum
2 Impt
5. Tenzel, Erhardus: De fendi acquisitione et amissione
6. Treiter, Dr Philipp: Fusa nominatibus scripta
7. Weirichum, Joan Michael: De finibus Germaniae non
quon mutatis
8. Weirichum, Joan Michael: De varietis et verificati-
onis. Von dem Ursprung und allerley Arten des Fahrens
auch von der Fahren-Trugern & demelthen Art

9. Winck, Janus Matthaeus : De eo, quod iustum est
circa personam se ipsam mortis accusantem alij
praemia inquisitionis iudicij. occor. l. 58 titulus est
II. de praemis.
10. Winck, Jan. Matthaeus : De jure et favore innocentia
11. Winck, Jan. Matthaeus : De eo, quod observandum
est circa recognitionem instrumentorum
12. Ziegler, Rudolphus Hermannus : Disputatio juridica
de juratorum in bonis perentem

Quod DEUS felix faustumq; esse jubeat!

SUB RECTORATU MAGNICENTISSIMO,
REVERENDISSIMI & ILLUSTRISSIMI DOMINI,

DOMINI 1709, 4

PHILIPPI WILHELMI,
S. R. I. COMITIS de BOINEBURG,

SACRAE CAESAREAE MAJESTATIS CONSILIARII INTIMI &
CAMERARII, nec non METROPOLITANARUM ECCLE-

SIARUM, MOGUNTINAE & TREVIRENSIS CA-

NONICI CAPITULARIS SENIORIS,

EMINENTISSIMI PRINCIPIS ELECTORIS MOGUNTINI CON-

SILIARII INTIMI, ac CIVITATIS TERRITORIIQUE

ERFURTENSIS PRO-PRINCIPIS &c. &c.

DOMINI NOSTRI GRATIOSISSIMI,

CUM CONSENSU ILLUSTRIS FACULTATIS
JURIDICAE GERANAE

DE EO,
QVOD CIRCA ALIENATI-
ONEM RERUM MINO-
RENNIUM JUSTUM EST,

SUB PRÆSIDIO

DN. TOBIÆ JACOBI Reinharth /
Juris Utriusque Doctoris,

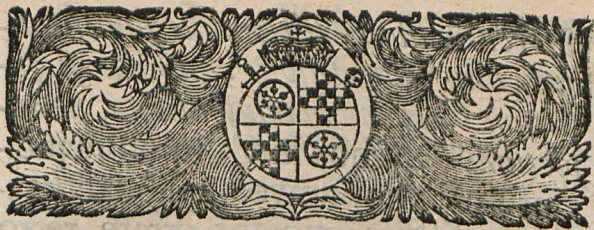
In Aula Collegii Majoris

d. 17. Aug. hor. 9. 1709.

Exercitii publici gratiã disputabit,

HERMANNUS ERNESTUS Schiller / LL. C.
Hildesienfis.

ERFURTI, Typis GROSCHIANIS, Acad. Typogr.



PRÆFATIO.



Nter alias rationes, quibus Juris Romani Osores, præsertim ij, qui, postquam in Jus Naturæ unicè jurarunt, mododictum Jus Quiritum moderno orbi odiosum reddere, iisque potissimum, qui in annis discentibus versantur, dissuadere satagunt, etiam profertur hæc: *Quod Jus Naturæ ad absolutam in Jurisprudencia eruditionem acquirendam per se sit sufficiens, dumque Jus Naturæ flores, Jus Romanum solum Carduos proferat, potissimumque Vanis Veterum Actorum*

altercationibus, fictionibus, subtilitatibus, aliisve inutilibus, ad nil, nisi futuram oblivionem tendentibus, sit repletum. At hos in Campo Præjudiciorum Passionumve, quibus efficaciter resistere ignorant, errare, retro sicut monstrarunt plurimi; Ita veritas ipsa loquitur, in infinitam absurditatum labyrinthum devolvi illos, qui absurditates in Jure Romano invenire tam anxie laborant; Equidem haud ignoramus, Jus Naturæ ad Juris Romani accuratiorem intellectum cooperari plurimum, ac idcirco illius studium Juris Romani Perlustrationi utiliter præaddendum esse existimamus; At id *solum* ad Jcti Nomen sufficere ad ravim usq; negandū est, Neq; excellentissimū il-
lud eruditorū firmamenti fidus *Grotiū* intendisse hoc ipsum, dum æternum de Jure Belli & Pacis librum conscripserat

perferat, est credibile; quem tamen
per transennam, ut ajunt, in Acade-
miis audivisse, auditumque taliter quali-
ter intellexisse, ad hoc, ut functi di-
cantur suo officio, hodie proh! dolor!
sibi, at falso, persuadent plurimi, se,
si in parte quadam juris Romani si-
mul navant operam, hanc cum oleo
perdituros fore, existimantes. Sed
quicquid horum sit, annon proprio
id faciant incommodo, ipsi viderint;
Ipsi Juri Civili Romano suis præconiis
interim salvis manentibus, in quarum
vindicatione haud exiguam sicut ex-
hibuit diligentiam *Art. Dukkius* in in-
tegro, quem conscripsit tractatu, *de*
Usu & Auctoritate Juris Romani;
Ita per omnia præ se ferre certa & ju-
stissima definita rectæ rationis præce-
pta, summa dexteritate & prudentis-
simo æquitatis temperamento bono
Civium communi accommodata,

cuicumque id absque præjudiciis per-
lustranti adparebit, quam & unicam
causam fuisse, quæ tractu temporis
etiã ab invitis exteris nationibus ejus
venerationem extorsit, fides histo-
rica comprobatur. Exemplis hinc inde
decerptis ut illustretur, vix puto opus
esse, dum sola *de pupillis, Minoribus,*
horumque bonorum alienationis Mate-
ria quemcunque statim convincet,
quali prudentiã, præcautione, æqui-
tate ac justitiã ad avertendum ejus-
modi personis damnum Leges Ro-
manæ usæ sint; Quam materiam Dis-
sertationis Academicæ loco discuti-
endam, ac id, *quod de dicta alienati-*
one justum erit, ex ipsis fontibus LL.
Romanarum demonstrandum no-
bis animo induximus, quæ omnia, ut
æquã benignãve *cenfura* à B. L. re-
cipiantur, infinitis argumentis con-
tendimus. *Quod*

Decorative floral border at the top of the page.

Quod DEUS bene vertat!

TH. I.



Vanquam Definitio Domini
 Mynsingeriana, quod sit *Jus de*
re corporali disponendi eamque
vindicandi, nisi quis lege vel
conventionione probibeatur, ab a-
cutissimo Christiano Thoma-
 sio in suis *Scholiis & Addidamentis* ad Ulrici Hu-
 beri *Praelectiones Institutionales* haud inconcinnis,
 quas more solito protulit, rationibus, sit impu-
 gnata, aliaque, ac prout putavit, commodior,
 quam etiam amplectitur Lauterbachius, aliive;
 quod scilicet sit *Jus, quo res nobis est propria vel no-*
stra, subministrata, vix tamen fuit, ut supra o-
 mnem laudem evehendum *J*Ctum mododictum
 Huberum satis convincere, huicque sufficienti-
 bus argumentis satisfacere valuerit; Nobis im-
 praesentiarum Hubero vel ex solo fundamento
 erit condescendendum, quod ex ejus definitione
 domi-

300000

dominii effectus, qui in libera de aliqua re dispositione ejusque vindicandi facultate positus, prima statim fronte elucescat, illa e contra, quæ in Lauterbachiano atque Thomasio sicut fovetur, scilicet quod sit jus, *quo res nobis est propria*, dum dominium, quid sit, à priori demonstrare satagit, id, quod est in principio, unice petat. Neque sic definitionem Grotii agnoscimus qui illud in *facultate, quâ quis rem non possidens, eam jure consequi potest*, consistere asserit. Illam enim imperfectam esse rectè ab Hubero ad *Inst. tit. de Rer. div. §. 13.* adstruitur.

TH. II.

Dum autem in liberâ rerum tum dispositione, tum vindicatione, effectum dominii consistere asseritur, non id volumus, quasi utrumque simul in eo, qui dominus audit, ipso actu concurrere debeat; facultatem enim vindicandi solum adesse, sufficit; cum multis fieri queat modis, ipsam de rebus propriis dispositionem vel ex innitâ conventionem, vel ex legum placito certas ob rationes, partim civiles, partim naturales alicui Domino vel plane adimi, vel ad minimum restringi; quâ de causâ in antedictâ dominii definitione

nitio[n]e hæc verba limitativa: *Nisi quis lege vel convention[e] prohibeatur*, haud erronee reperiuntur adjecta.

TH. III.

Sicut vero in Aprico est, propter liberum quod unicuique in re sua competit arbitrium, cuilibet licere per propriam conventionem disponendi facultatem sibi met ipsi adimere, cuius rei exempla multa hinc inde in legibus prostant, & unum instar omnium ex *L. si creditor 7. §. f. ff. de distract. pign.* adduci potest; ubi debitor, utut hypothecæ vel pignoris sit dominus, postquam per pactum se illud non alienaturum, semel creditori promissit, illud exinde *absque nullitate* alienare non potest; quod tamen fecus in illo, qui dum rem ab aliquo alienatam acquirit, alienanti simul promittit, se de novo illam non alienaturum; hoc enim Casu conventioni contravenire dominiumque alienando in alterum transferre nihilominus potest, modo præsterit id quod interest. *arg. L. 3. C. de Condict. ob caus. L. 135. §. 3. ff. de V. O. L. 68. ff. eod.* quamvis dissentiat Lauterb. in *Comp. tit. de*

B

Pact.

Pact. p. m. 49. Vide etiam L. pen. ff. de Pact. & L. 22. pr. ff. de Leg. 3. Ita quoque non injutam in res personas-ve subditorum leges exercent potestatem, adeo ut si id necessarium vel utile deprehendant, subditis effectus dominii, quos in libera de rebus propriis dispositione potissimum consistere asseruimus, vel in totum adimant, vel saltem ad certas condiciones restringant.

TH. IV.

Exemplo Minorennis praesenti in Dissertatione hoc ipsum illustrare, ac examinare nobiscum constituimus, qua ratione leges eidem liberum in alienandis rebus suis arbitrium ad certas condiciones restringant, simul tamen alienationem contra hanc restrictionem nulliter factam in eorum praesudicium conservent.

TH. V.

Quod ut ordine fiat, praemonendum est, Appellatione Minoris, omnem eum heic contineri, qui Jure Civili annum vigesimum quatum

tum L. 3. §. 1. ff. de Minoribus, & Jure Saxo-
num vigesimum primum Carpz. P. 3. Const. II.
def. 9. vid. etiam Aur. Bull. c. 7. & Mevius ad
Jus Lub. p. 1. tit. 7. art. 6. num. 6. nondum ex-
cessit, adeo ut tempus hic ex naturali solum,
& non ex civili computatione, quæ in actibus
Juris Civilis v. g. Usucapione L. 6. §. 7. ff. de
Usucap. Testamenti factione L. 8. ff. §. 4. C.
qui Testamento fac. poss. obtinet, intelligatur,
& à momento in momentum currat, nec ulti-
mus dies Cœptus pro completo habeatur. L. 3.
§. ff. de minoribus; Et quamvis impubes mi-
nori alias opponatur, pr. Inst. de Curat. hic ta-
men nobis quoad effectum idem denotat, L.
si res pupillaris 49. ff. de minor. uniceque Ma-
jori opponitur, in tantum, ut etiam veniam æ-
tatis impetrantes, utpote qui alias adpellatione
Majorum regulariter non continentur L. f. C.
d. t. Lauterb. in Compend. tit. de Min. in R. 2.
certò respectu propter L. 3. C. d. t. hic inclu-
dantur.

TH. VI.

Alienationis nomine quid veniat in vulgus

B 2

notum

notum est, scilicet, non qualiscunque modus solum
dominium translativus, puta *venditionis, per-
mutationis, dotis constitutionis, donationis,
transactionis* L. 4. C. de *Præd. min.* sed etiam om-
nis actus Juris in re Constitutivus subintelli-
gitur, v. g. *oppignorationis*, Scilicet *Exerc.* ad
ff. 37. §. 202. *servitutis remissionis vel impositionis,
ad divisionem provocationis*, L. inter omnes
C. de *Prædiis minor*, imò *manumissionis*, cum
multis aliis; *Sancimus enim*, inquit, *Justinia-
nus in L. f. C. de rebus alien. non alien. sive
Lex alienationem inbibuenit, sive testator hoc fe-
cerit, sive pactio contrahentium id admisserit,*
non solum domini alienationem, vel manci-
piorum manumissionem esse prohibendam;
sed etiam usufructus dationem vel hypothe-
cam vel pignoris nexum penitus prohiberi. Si-
milique modo & servitutes minimè imponi, nec
emphyteuscos contractum, &c.

TH. VII.

Quibus præmonitis sciendum, à legibus a-
lienationem rerum minorennium ita esse restri-
ctam, ut sine Tutore vel Curatore non, cum
ipso

ipso vero non ita absolute procedat, Idque unice propter naturalem æquitatem est introductum, ut, cum inter omnes constet, fragile esse & infirmum minoris ætatis consilium & multis captionibus suppositum, multorumque insidiis expositum *L. 1. pr. ff. de Minoribus*, ut inquam eo majoribus præcautionibus adhibitis, tantum non habeant, ex quò tam facile læsionem aliquam metuere queant.

TH. IIX.

Sine Tutore vel Curatore alienationem rerum minorennium plane non procedere, prout putamus, recte asseruimus; Cum sine Tutoris auctoritate pupillum *obligatione civili* haud teneri *in pr. Inst. de Auctorit. Tutor.* diserte inveniatur dispositum, adeo, ut licet hic textus de solo pupillo loquatur, tamen idem de minore sine Curatore alienante ob eandem rationem statuendum esse ab Imperatoribus Dioclet. & Maximin. in *L. 3. C. de integr. rest. min.* eleganter admodum Attiano rescriptum legimus: *Si curatorem habens minor quinque & viginti annis post pupillarem ætatem res vendidisti, hunc*

contractum servari non oportet, simulque rationem decidendi subjiciunt: Cum non ab similibus ei habeatur minor curatorem habens, cui à Prætorè Curatore dato bonis interdictum est. Notabilis sane minoris Curatorem habentis cum Prodigio comparationis ratio; In utroq; enim licet consensus adfuerit, Lex tamen isti consensui non assistit, quin potius eundem quoad illos pro nullo habet, atque per hoc efficit, ut secundum stylum Pauli in L. 110. §. 2. ff. d. R. F. non pati, hoc est, ad promissa servanda inviti non teneantur.

TH. IX.

Invitos autem non teneri non sine ratione additum, eò quod semper in arbitrio pupilli sit, velit ne discedere ab illo contractu, an velit servare, altero si præsertim sit negotium bilaterale, præcisè ad ejus implementum obligato; quâ de re elegans occurrit Autore Ulpiano textus in L. Julianus 13. §. 29. ff. de Act. Emt. si quis à pupillo sine Tutoris Autoritate emerit, ex uno latere constat contractus; Nam qui emit obligatus est pupillo, pupillum sibi non obligat. Hoc est

est: Emtor non habet Actionem Empti ad rem tradendam, sed Pupillus habet actionem Vendi-
ti ad pretium. Idem de *uni lateralibus* ex quibus pupilli conditio redditur melior, ut statuamus auctoritate Justiniani *in pr. J. de Auctor. Tut.* docemur. Hinc valide sibi solus stipulari, donatum acceptare, & simile cum hoc effectu poterit, ut actione civili consequi possit donationem, aut quod in stipulationem venit; neque cum incommodo ejus, qui stipulatione promissit aut donavit, id fieri intelligitur, cum volenti non fiat injuria. Sufficiens enim hactenus velle pupillus intelligitur, in tantum, ut hanc naturalem facultatem libertatemque legislator minuire noluerit *d. pr. Inst. ibi: Namque placuit &c.*

TH. X.

Sed quid si Minor Curatorem non habeat, Alienationem tali in casu suas habere, vires, ita tamen, ut laesus contra eam in integrum restitutus sit audiendus clarè quidem ab Impm. Dioclet. & Maxim. in L. 3. C. de In Integrum Resti-

Restituit. est rescriptum; At id saltem miramur,
quare hujus textus Translationi in libris ^{hanc}
hæc sint præmissa verba: ^{decuratoris} ^{reperitur} ⁱⁿ ^{disputationibus} ^{libris}
h. e. interprete Fabroto, *mirabilem Casum hæc*
constitutio complectitur. An vero Minor Cu-
rator destitutus in alienandis rebus immobili-
bus Decreto opus habeat, infra audiemus.

TH. XI.

Atque hæc de obligatione civili effectum
efficacem agendi tribuente vera sunt; Num-
quid autem pupillus vel Minorennis absque
Curatore alienans, cum non *civiliter*, saltem
naturaliter obligabitur? Excellentiss. Dn. Schil-
terus, postquam *Exerc. 37. §. 115.* naturaliter
obligatum dicebat illum, qui ex lege naturæ &
in conscientia ex facto & judicio suo se se ad fa-
ciendum vel tradendum ita adstringit, ut tali
obligationi leges civiles actionem judicalem
quidem denegent, voluntariam vero præstatio-
nem non improbent, sed & Exceptionem Ci-
vilem concedant, docente Paulo in *l. Natura-*
liter 13. in fin. ff. de Condict. Indeb. illud affir-
mandum esse statuit. Item, inquit Paulus, (in
prin.

Principio enim de servo naturaliter obligato ser-
monem fecerat) quod Pupillus sine tutoris auto-
ritate mutuum accepit, & locupletior factus, se
pubes factus solvat, non repetit. Imo hoc adeo
verum esse asserit, ut si pupillus hoc, quod ita
debet, solverit, illud Condiçione Indebiti re-
petere non possit, per antea alleg. text. & L. si
pupillus 21. pr. ff. ad L. Falcid. ubi idem Paulus
asserit: Pupillum, cui sine tutoris autoritate de-
cem mutuo data sint, teneri (1) naturali obliga-
tione, (2) si solverit obligatione & liberari &
(3) post solutionem nihil repetere posse; Idque
sive pupillus locupletior factus esset, sive non el-
let, per L. 25. §. 1. ff. quando dies legatorum.

TH. XII.

At pupillum sine tutoris autoritate contra-
hentem ne quidem naturaliter obligari, acerrimè
contra Habnium propugnat Dn. Lauterbach.
in Colleg. Theor. Pract. tit. de Pact. ibes. 40. &
in Compendio Juris Schürzius eod. tit. p. m. 48.
eo quod omnis potestas per Conventio-
nem se se obligandi à Legibus Civilibus impu-
beribus sit adempta: Quicumque autem hanc

C

non

non haberet, illum nec naturaliter ex sua Con-
ventione teneri vel exinde patetceret, quod ipso
jure naturali duo illa principia *voluntas & po-
testas* ad obligationem requirantur. Imo à men-
te Legum Civilium hanc hypothefin vix aber-
rare *ex L. 28. pr. ff. de Pactis* non solum con-
stare videtur, ubi Ictus Cajus expresse fatetur :
*Contra Juris Civilis regulas pacta conventa rata
non haberi, veluti, si pupillus sine tutoris auctori-
tate pactus sit &c.* Sed expresse quoque in *L.
Pupillus 59. ff. de O. & A.* asseritur : *Pupillum
mutuam pecuniam accipiendo ne jure quidem na-
turali obligari* : Et quid denique clarius efferi
potuisset, quam quod *Neratius in L. 41 ff. de
Condict. Indeb. fallus est* : *Quod, inquit, Pupillus
sine tutoris Auctoritate stipulanti promiserit, sol-
verit, repetitio est, quia NEC NATURA debet.*
Quibus adhuc adjungi posset *L. 29. ff. d. t. & L.
14. §. 8. ff. de solution.*

TH. XIII,

Sed firmiori uti fundamento opinionem
Hahnii, quam etiam Excellentis. Huberus in
Prælect. ad Inst. de Inutil. stipulat. n. 2. nec non
Stru-

Struvius *Exerc. 6. thes. 39.* amplectuntur, dupliciter probari poterit; Constat enim, quod sicut duæ potissimum sint Actuum obligatoriorum leaturigines, *Intellectus* scil. Rei, omniumque prope hanc occurrentium circumstantiarum, ac *Voluntas* agendi, seque obligandi, quæ duo tanquam obligandi causa stylo Pauli in *L. 48.* & Celsi in *L. 159. ff. de R. J.* per *Animi iudicium* insignantur; Ita in pupillum, infanciam puta majorem, dicta obligationum principia cadere nemo forsitan negabit; Jam ubi Causa adest, ibi & effectum sequi, veritas ipsa comprobatur. Omnis autem expressa animi declaratio de Jure in alium transferendo sicut sufficit, ut promittens valide obligetur, ita egregiè id ipsum docet Grotius *L. 2. Cap. 11. tr. de J. B. & P.* Quod enim Dom. Lauterbachius Consensum haud sufficere existimet, sed præter hunc & *Potestatem*, alii vero, ut Ungepaür *Exerc. X. qv. 3. æquitatem* requirat, verum quidem est; At Potestatem & æquitatem in Casu, quo pupillus consensum suum manifesto declaravit, deesse, haud conceditur.

TH. XIV.

Atque hoc est, quod obligari *naturaliter*

C 2

pu.

pupillum etiam Jurisprudencia Quiritum in Legibus hinc inde admisetit; Exempla à Paulo in *L. 27. pr. ff. ad L. Falcidiam.* Item à Marciano in *L. 64. pr. ff. ad SCtum Trebell. junctâ L. 44. ff. de solut.* nec non ab Ulpiano in *L. 7. ff. de Novat.* ut & à Pomponio in *L. 42. ff. de Jurèjurand.* & passim, nobis suppeditantur clarissima. Idque generaliter, siue pupillus sit factus locupletior, siue non, v. g. si forte aleâ nummos perdidisset, obtinere ex *L. 25. §. 1. ff. Quando dies leg.* accuratiores docent Interpretes Huber. in *Prælect. Inst. tit. de Inut. stipul.* Schilter. *Exerc. ad ff. 37. §. 117.* cum secundum naturam sit, ut, qui obligatur, cum locupletior est factus, etiam tunc obligetur, cum non est locupletior factus, *arg. l. 10. ff. de R. J.*

TH. XV.

Sicut autem Obligatio Naturalis quosdam à Legibus Civilibus aliâs accepit effectus, qui à causa efficiente ut plurimum vocantur *Civiles*, v. g. Quod producat Exceptionem *L. 7. §. 4. ff. de Pact.* impediat indebiti Conditionem *L. 13. §. 26. §. 12. ff. de Condict. Indeb.* Admittat efficacem Novationem *L. 1. §. 1. ff. de Novat.* Effica-

ficacem fidejussionem & pignora L. 14. §. 1. de
Pignor. possit constitui L. 1. §. 7. ff. de Constit.
pecun. Faciat locum Compensationi L. 6. ff. de
Compensat. &c. Ita Jus Civile consultum non
putavit, ut tenella atas ex lubrico oris damno
multetur; Quare constituit, ut illi effectus, ex
quibus damnus pupillus sentire potuit, infir-
mentur, naturalique obligationi in totum de-
trahantur; & ideo rectè Neratius respondit:
*Pupillam id, quod sine tutoris auctoritate promi-
sit & solvit, Condiçione indebiti repetere posse.*
Et eleganter Ulpianus, *Interdum, inquit, persona
locum facit repetitioni, ut puta, se pupillus sine
tutoris auctoritate, vel furiosus, vel is, cui bo-
nis interdictum est, solverit; Nam in his perso-
nis generaliter repetitioni locum esse non ambi-
gitur. L. 29. ff. eod. tit.* Sic si pupillis sine tu-
tore cuidam equum promiserit, & fidejussorem
desuper dederit, quoad se nec Creditori nec fi-
dejussori teneri dicitur in L. 127. ff. de V. O.
sic respectu enervatæ obligationis pupilli
Leges ipsum planè non naturaliter obliga-
tum esse, loqui amant in textibus à Dn. Lau-
terbachio supra adductis e. g. L. 59. ff. de Obl.
& Act. & L. 41. ff. de Condiç. Indeb. & pluribus

aliis. Frequenter enim, quod effectu caret, non esse dicitur, v.g. Quod in diem debetur, licet & ante diem debeatur, §. 2. l. de V. O. Id tamen plane non deberi Ulpianus in l. 41. ff. eod. asserit; Contra vero in Præjudicium Tertij, ut scilicet hic eum effectu teneatur, Leges Civiles naturalem obligationem in pupillo non reprobarunt; sed omnes ejus effectus salvos reliquerunt, cum in Tertio cesset favor, qui militabat pro pupillo, adeoque & ipsa legis dispositio. Unico exemplo res fiet clarior: Sic si Pupillus mutuos acceperit io, & Creditori in majorem securitatem dederit fidejussorem: Pupillus quoad suum præjudicium, id est, ut ipse cum effectu conveniri possit, vel ut alii effectus obligationis naturalis locum habeant, plane non dicitur naturaliter obligatus. At quoad præjudicium fidejussoris habetur pro naturaliter obligato, in hunc finem, ut fidejussor possit conveniri, qui aliàs non subsistente principali obligatione ne ipse quidem teneretur. arg. l. 178. ff. de R. I.

TH. XVI.

Miramur itaque, quare Excelentiss. Dn.
Schil-

Schilterus Exerc. ad ff. 37. §. 117. Pupillo *Con-*
ditionem Indebiti, si solverit, regulariter non
competere expressè docuerit, & in *L. 41. ff. de*
Conditione Indeb. Specialem Casum & Exce-
ptionem à Regula contineri, statuerit; cum ta-
men ipse supra in *Exerc. 24. §. 25.* Contrarium
clarissime & rectè docuerit, atque in hunc fi-
nem *L. 29. ff. eòd.* adduxerit. Miramur etiam,
quare communiter Dd., quando de obligatio-
ne naturali reprobata loquuntur, obligationem
pupilli sine tutoris autoritate factam & mulieris
fidejudentis conjungant, cum tamen in hoc Ca-
su reprobatio longe ampliores effectus, scilicet etiam
respectu tertii, in illo vero solum respectu sui
producat, *Vid. t. t. ff. ad Sci. Vellej.* Sicut autem
Dd. tres potissimum Casus excipiunt, ubi pu-
pillus quoque *Civiliter* tenetur, (1) si dolum
commiserit in Contractu *L. 1. §. 15. ff. de pos.*
(2) si ex re ipsa nascatur obligatio, *L. furiosus*
46. ff. de O. & A. (3) si locupletior est factus
pupillus *L. 5. pr. & §. 1. ff. b. t.* Ita cum Dn.
Lauterbachio, qui ultimo hoc casu negat, pu-
pillum civiliter obligari in *Colleg. Theor. Pract.*
tit. de Pact. §. 41. litem non facimus nostram;
Sed

Sed ipsi unicum hōc cum celeberr. Hubero in
Prælect. ad Instit. tit. de Inutil. stipul. num. 3.
opponimus : Ubicunque actio datur efficax
in foro Civili, illa ex obligatione *Civi-*
li descendat, necesse est. At vero in casu,
quo pupillus ex Contractu est factus locuple-
tior, cuius datur contra pupillum in foro Ci-
vili efficax Actio. *L. 5. in pr. de Aut. tut.* Ergo
hæc Actio ex obligatione civili descendat, necel-
se est.

TH. XVII.

Atque sic de obligatione Pupilli vel Mino-
ris sine Tutore vel Curatore. Cum Tutore ita-
que vel Curatore neque adeo absolute alienatio-
nem rerum minorennium procedere, anticipan-
do quasi supra in §. 3. diximus; Quo liberior
enim administratio rerum pupillarum fuit tu-
toribus, ut eas promiscue alienare potuerint,
& propterea *dominorum loco* haberentur *L. 27.*
ff. de administr. tut. Eo plus ad conservandos
pupillis lares paternos restringebatur deinceps
hæc potestas, cum compertum esset, ne ho-
rum quidem autoritate pupillis latis esse prospere-
ctum.

Etum. Ideoque res *mobiles*, quæ servando ser-
vari non possunt, à tutore, modo id fiat bonâ
fide justove pretio, privatâ etiam auctoritate,
ubicunque velit, quidem alienantur, *L. f. §.*
f. C. de administr. tut. in tantum, ut si morulus
sit, ejus periculo res pereat *cit. text.* At in illis,
quæ servando servari possunt, nec non in *im-*
mobilibus majori tutoribus præ cautione opus
esse, leges nos docent.

TH. XIIX.

Cum enim Curatores & Tutores alienandi
Jus & in hisce liberum habuissent usque ad Se-
verum Principem, ab hoc omnium primo
Tertullo & T. Flavio Coss. A. C. 195. Idibus
Juniis oratione in Senatu recitatâ teste Ulpiano
in *L. 1. ff. de reb. eor. qui sub tut.* effectum est,
ne prædia rustica & suburbana aliter, quam
decreto magistratus adhibito alienentur. Quæ
prohibitio postmodum à Constantino Impe-
ratore non solum confirmata, & à Justiniano
retenta, sed ad prædia urbana quoque, *utpote*
in quibus majorum imagines aut non videre fixas
aut revulsas videre, satis est lugubre; nec non

D

res

res mobiles, servando servabiles, est extensa *L.*
22. C. de Adm. Tut.

TH. XIX.

Atque sic harum alienatio tribus Cancellis
potissimum fuit inclusa; Requiritur enim (1.)
Justa ac necessaria causa (2.) Causæ cognitio &
(3) Decretum Judicis *L. 6. ff. de reb. eor. qui sub
tut. l. 12. C. de Præd. & alien. reb. min.* Quo-
rum unum ex his si defecerit, alienatio fulmi-
mi Nullitatis subjacet; cum certo sit certius,
hæc tria ad alienationem rerum Minorennum
pro formâ esse à Constantino in *L. 22.* requisita;
formam vero individuam esse; quæ pro parte
nec impleri, nec cui quicquam addi, nec de-
trahi possit, eleganter docet Natta *Consil. 678.
n. 28. vol. 4.* Petr. Heigius *P. 2. Qu. 19. n. 27.*

TH. XX.

Causam Justam ac necessariam requiri ex
L. 6. C. de Præd. & aliis reb. min. &c. probatum
jam dedimus; quæ nam autem sit necessaria
causa in *L. 12. C. de Præd. Minor.* distincte inve-
nimus dispositum: sic enim rescribunt Imperato-
res:

res: *Ob æs alienum tantum causâ cognitâ præ-*
diali decreto prædium rusticum minoris provin-
ciale distrabi permittitur. *Æs alienum autem,*
ut adsit, non solum sufficit; sed quoque, ut *ur-*
gens sit, vel aliunde *usurarum modus paren-*
dum ari alieno fradeat, h. est, ut *usurarum*
solutio nimium gravet pupillum, necesse est.
L. 5. §. 9. in f. ff. de rebus eor. qui sub tutel.
Rectè enim siquidem adsit æs alienum, Credi-
tores autem solutionem non urgeant, Vendi-
tionem non esset admittendam, infert Strykius
ad Lauterb. tit. de reb. eor. qui sub tut. Ut
autem, ob æs alienum tantum distractionem
bonorum pupilli fieri posse in antea allegato
textu *L. 12. C. de præd. Min.* constitutum videat-
ur, proptereaque in *L. 5. §. 9. ff. de reb. eor.* Par-
ticula *si Modo In §. 14. eod.* Ita demum, in *L. f.*
C. eod. duntaxat inveniatur; Causa tamen æris
alieni ad quamlibet aliam necessitatem, ut pro-
ducatur, mens legis videtur innuere, verbi cau-
sa; si aliter pupillus ali. Huber. *in prælect. ad*
ff. L. 27. t. 9. num. 3. vel si fœmina, nisi para-
tam pecuniam habeat, aliter nubere non possit.
L. 61. §. 1. ff. de Jur. Dot. Imo sumptus studio-

rum, ad causam necessariam referendam esse recte cum Wefenbecio ad *Tit. de Rebus eor. qui sub tut.* affirmavit Lauterb. Nec enim taxativæ particulæ *tantum, solum* &c. excludunt casus similes, in quibus par aut major est ratio, ut loquuntur Interpretes, teste Gothofredo in *d. L. 12. C. de Præd. Min.*

TH. XXI.

Sicut autem sola causæ necessariæ allegatio non sufficit, sed probanda venit *L. 6. C. de Præd. Min.* Ita, an extra necessitatem ob solam Utilitatis rationem alienatio à Judice permitti debeat? disquiri solet; Non enim delunt, præsertim ii, qui jus Romanum non nisi pro suo arbitrio sequuntur, & ut cum Hubero loquar, Censores Artis, uti Grænevvegius & alii ad *L. 13. ff. de rebus eor.* affirmativam amplectententes; sicut nec delunt, qui & ipso Juri Civili existimant esse consentaneum, ut evidentem utilitatem sequi judex queat. Ac magis esse, ut negemus, partim ab Ulpiano in *L. 5. S. 14. de rebus eor.* partim à Paulo in *L. pen. pr. ff. eod. tit.* docemur, & hoc adeo verum est, ut ne quidem utilitas prægnantissima,

issima, nihilque periculi pupillo sit in medio:
dd. tt. Sic si fundus, cujus alienationem urget
Curator, sit sterilis, laxosus, vel pestilens, his
non obstantibus alienatio prohibebitur: Con-
fer. Huber. *in Praelect.* ad ff. L. 27. t. 9. §. 5.

TH. XXII.

In Cause cognitione quænam sint partes
judicis egregiè in L. 5. §. 9. 10. 11. & 12. ff. de
reb. cor. &c. invenimus dispositum. Imprimis
enim hujus officio hoc convenit excutere, an-
non aliundè possit pecunia ad extenuandum æs
alienum expediri; In quem finem quærere de-
bet, an pecuniam pupillus habeat vel in nume-
rato, vel in nominibus, quæ conveniri possunt,
vel in fructibus conditis, vel etiam in reddituum
spe, atque obventionum? Item requirat, num
aliæ res adsint, quam prædia, quæ distrahi possunt,
ex quorum pretio æri alieno satisfieri possit: Idem
æstimare debbit, utrum vendere potius, an o-
bligare permittat? Nec non illud vigilanter
observare, ne plus accipiatur sub obligatione
prædiorum aut fœnoris, quam quod opus sit
ad solvendum æs alienum? Hæc omnia autem,

D 3

ut

ut pro renata eo feliciter procedant, cavendum
ipfi erit, ne nimium tutoribus vel curatoribus
credat, utpote qui multo sæpius lucri sui causa,
neceffe esse distrahi possessiones, vel obligari
iudici asseverare solent, quin potius necessarios
pupilli vel quem alium notitiam rerum pupil-
larium habentem requirat, vel si nemo adsit,
illique, qui adsunt, deprehendantur suspecti,
Inventarium edi curet, ex quibus omnibus
suam instruere possit religionem, an assentire
venditioni quæsitæ debeat, vel oppignoratiõni.

TH. XXIII.

Causa legitime sic discussa, necessitateque
probatâ *Decretum* subsequitur *Judicis L. 6. C.*
de Præd. Min. quod alienationis *Ein Aliena-*
tions- Decret vocatur; per quod *Judex compe-*
tens se diligentissime in causâ cognovisse, cau-
sam prætenfam admodum necessariam esse in-
venisse, atque propterea tutoribus licentiam a-
lienandi concessisse, publice fatetur. A quo
autem *Judice* hæc fieri debeat, disquiritur? Nos,
dum *Judicis Competentis* jam fecimus mentio-
nem, id vel *judici rei sitæ* vel *domicilii*, utrum

Reus

Reus elegerit, competere, recte, ni fallor, respon-
debimus. *L. 5. §. 12. ff. de rebus. eor. q. sub. Sc.*
Berlich. *p. 1. Dec 29. Lauterb. in Comp. Tit. de*
reb. eor. p. m. 478. Neque propterea, quod ali-
enationem prædiorum Minorum ad Actus Vo-
luntariæ Jctiois retulerit Franzkius *tit. de Ju-*
risd. num. 9. statim erit in ferendum: Cuilibet
judici promiscuè, & sic quoque in competenti
Decretum concedere posse; Utur enim hoc a-
ctuum Voluntariæ Jctiois sit proprium *L. 2.*
ff. de offic. Procons. id tamen ad Actus Causæ
cognitionem non requirentes unice pertinere,
neque ad illos, qui sine causæ cognitione perfici
nullo modo possunt, esse extendendum, merito
cum Vinnio asserit Lauterb. *in Comp. tit. de*
Jctioe p. m. 22. quamvis, si vera fateri velimus,
actus, cui causæ cognitio accedit, non ad vo-
luntariam amplius, sed contentiosam Jctioem
pertineat.

TH. XXIV.

Sicut autem supra in §. 19. anticipando quasi
monuimus: Tria ista solennia, alienationi re-
rum Minoris conjunctim proformâ in LL. esse
præ-

præscripta per L. 12. C. d. Præd. min. ibi: Ob æ
alienum tantum, causâ cognitâ, præfidiâli de-
creto prædium rusticum minoris provinciale di-
strabi permittitur. Ita, ni fallimur, inde rectè
asseruimus, alienationem immobilium minoris
non esse irritam solum, si omnia tria hæc re-
quisita prorsus deficient, sed & ob unius requi-
siti defectum, ut maxime reliqua observata fue-
rint, illam non subsistere. Ponamus enim,
causam quidem adesse, Decretumve interposi-
tum, sed & an ad alienationem sufficiens sit
causa, à iudice non esse deprehensum & cogni-
tum, ejusmodi alienationem nullius esse mo-
menti, rectè affirmat Gailius *Obs. 42. num. 5.*
ubi ex justo quasi conqueritur dolore, quomo-
do hac in re ab imperitis iudicibus plerumque
pernitiosè peccetur, qui nimis properè ac abs-
que legitimâ causâ cognitione in maximum mi-
norum dispendium & præjudicium decreta sua
interponere consuecunt. Imo tunc demum
pro decreto præsumi, quando exprimitur, illud
cum causæ cognitione esse interpositum, rectè
notavit ex Decio in *Consl. 351. num. 6.* Carp-
zov, *P. 2. Consl. 11. Def. 28.*

TH. XXV.

TH. XXV.

Econtra observatis hisce solemnibus alienationem regulariter subsistere, non est, quod dubitetur. At in donatione aliud esse statuentum ex *L. ult. Vers. Cum autem donationis. C. si Maj. fact. alien. sin. decret.* reddimur certiores. Hanc enim in rebus minorum nequidem decreto interposito valere, generalis est Interpretum Regula; quam tamen ita restringendam esse arbitramur, si absque legitimâ causâ illa facta fuerit. Si enim inde singularia bene remunerentur merita, modo à remunerante compensatio potuerit exigì, quo & donatio propter nuptias spectat, antea *cit. l. f. C. si Major fact.* necessariave, ut præstaretur, causa subsuerit, donationem causa cognita decretove interveniente utique subsistere, haud erronee Doctores inferunt.

TH. XXVI.

Sicut jam eo ipso haud injustam à *Dn. Carpzovia* dissentiendi nanciscimur causam, quod hic in *L. 5. Resp. 59.* donationem immobilium

E

Minoris

Minoris cum Curatore & decreto factam semper firmam esse generaliter responderit. Ita observata dicta limitatione nulli dubitamus cum Schradero *tr. de feudis p. 4. c. n. ult.* & Struvio in *S. J. F. Cap. 5. Aph. 4. num. 1.* asserere: Minorem præcedente causæ cognitione feudum in suis rebus constituere posse, per *text. in 17. feud. 3. pr.* Pupillus enim vel Minorennis in ejusmodi dignitate potest esse constitutus, quæ necessario desideret, ut vassallos habeat. Volteij. *L. 1. de feud. cap. 3. num. 6.* Schültz. *cap. 4. num. 39.* & cum non omnia feuda gratuito, sed etiam per Emptionem venditionem constituentur; *11. Feud. 12.* Struv. *S. J. F. c. 4. Aph. 15.* quæ quæso obstaret ratio, quo minus sicut plenum, ita solum utile rei dominium à Minore cum ejus Curatore, decreto tamen interposito, transferri queat. Neque condescendimus illis, qui inter res in feudum concessæ distingvere satagunt: In illis sine decreto quoque feudi constitutionem esse validam; in his vero decretum esse necessarium existimantibus. Nam vel pupillus in casu, quo defuncto e. g. vassallo sine herede feudum ad ipsum

ipsum redit, plenum ejus rei dominium non
habet, aut habet. Prius propter magnas, quæ
exinde sequerentur absurditates esse nequit. Si
posterius, res feudalis sine omni dubio perinde se
habebit, ac alia, in quâ feudum antea nunquam
fuit constitutum, ac consequenter, quando ista
rursus in feudum datur, novum feudum consti-
tuitur, id quod sine decreto fieri nunquam pot-
est. Rolenthal *de Feud. Concl. 16, num. 3.* qui
tamen in fine addit: illam sententiam, quâ in
rebus in feudari antea solitis rursus infeudandis
decretum requiritur, quoad personas illustres,
earumque Tutores & Curatores uti non ser-
vari.

TH. XXVII.

Sed an Minor Curatorem non habens abs-
que decreto immobilia alienare valeat, disquiri-
tur? Affirmativam defendere Finkelthausium
ex sua Disputat. Feud. 5. Controv. 7. lit. C. clarius
ex eo elucet, quod ejusmodi Minorem Feu-
dum valide constituere posse, generaliter ad-
struat, adducens (1.) textum in *L. 1. C. de fide-
juss. min.* ex quo colligit, quod cum minor
E 2 per

per restitutionem in integrum prædium alienatum revocare dicatur, Curatorisque non fiat mentio, verisimile sit, Curatorem minorem caruisse, & inde opus fuisse, ut, cum alienatio ipso jure substituerit, illa per restitutionem in integrum rescinderetur. Præsertim, cum (2.) Decretum unicé propterea sit introductum, ut sollicitudini Curatorum consuleretur *L. 1. C. quando decret. est opus.* quæ tamen ratio in casu, quo minor Curatorem non habeat, utique cessaret. Imo (3.) in *L. 3. C. de Restit. in integr.* dum Minorem Curatorem carentem res suas vendere atque sic alienare constitutum legimus, Decreti ne syllabâ quidem factam esse mentionem, deprehendimus.

TH. XXVIII.

At Negativæ majori esse adstipulandum jure textus in *L. 4. C. 11. § 15. C. de Præd. Minor.* paulo accuratius ponderans invenit. Ibi enim ad alienationem bonorum Minorennium Decretum judicis sub pœnâ nullitatis adhibendum generaliter admodum disponitur, & cum non, utrum minorennis Curatorem habeat, vel non distin-

distingvitur, nullum utroque casu isti beneficio uti posse, extra dubium est. Id quod multo magis ex *L. 2, § 1. & 3. C. de his qui veniam aetatis impetr.* probari poterit. Sicut enim ibidem Imp. Justinianus omnibus veniam aetatis impetrantibus absque decreti interpositione alienationem rerum suarum interdixit, hunc potissimum in finem, uti Justinianus eleganter rescripsit, *ut similis sit eâ in parte conditio minorum omnium*; Ex quo quasi fundamento is, qui veniam non impetravit, licet Curatorem constitutum non habeat, in alienandis rebus contra expressam mentem Imperatorum decreti interpositionem aufugiet?

TH. XXIX.

Neque rationes Finckelthausii dissentientis tanta sunt, ut moveamur in Contrarium; Lex enim, quam primo pro se adduxit, *l. C. de fidei. min.* illorum, quae exinde colligit, ne syllabâ quidem mentionem facit, imo meliori jure contrarium existâ colligendum esse putamus, Hoc enim ipso, quo alienatio ista per restitutionem in integrum rescissa dicitur, decretum ad fir-

mādam alienationem pertinens introductum
fuisse, utique præsупponendum est. Ad (2)
Negamus Finckelthausio suam, quam ex *L. 1.*
C. quand. decret. non est opus haurire lategit hypo-
thesin, quasi decretum, ut sollicitudini Curato-
rum consuleretur, introductum fuerit. Mino-
rum enim Causā, ne hi. per temerariam rerum
suarum alienationem læderentur, decretum re-
quiritur, *arg. l. 1. §. t. t. ff. de reb. cor. §. t. t.*
C. de præd. Min. Textusque, quem pro se alle-
gat, hoc unice demonstrat, quod, si pater vo-
luerit, ut prædium possit alienari, Curator mi-
noris patri succedentis, de decreto non debeat
esse sollicitus, sed sine decreto secundum volun-
tatem patris rem recte alienare possit. Ad ter-
tium argumentum ex *L. 3. C. de Res. in integr.*
brevissimis responderetur: unius positionem non
esse alterius exclusionem. *arg. l. 12. ff. de Jud.*
Vid. Dn. Struv. in *S. J. F. Cap. 5. Aph. 4. num. 4.*
ubi in fine recte asserit; Minorenem infæda-
tionem & alienationem juramento confirman-
tem ex capite omitti decreti oppugnare haud pos-
se *arg. auth. sacramenta puberum C. si adversus*
venditionem.

TH. XXX.

TH. XXX.

De divisione, an & in hâc decreto magistratus opus sit, Dd. lunt solliciti? Nos distinctionis fœdere hanc controversiam sapiendam esse, à legibus ipsis monemur. Aut enim Minor *Provocantis* aut *provocati* vices sustinet. *Priori Casu*, si ipse Minor ad divisionem provocet, quin Decreto, imò omnibus solennibus alienationis opus habeat, nullum est dubium. Cum & divisio alienatio sit, utpote Emptionis vicem obtinens. *L. 1. C. Com. Utr. jud.* & quæ citra alienationem fieri nequeat. *Anton. Fab. in Cod. L. 4. tit. 27. def. 4. num. 9.* Aliud vero obtinet, si Minor provocetur à Majorenni ad divisionem; hoc enim Casu divisionem eum inter & Provocantem absque alia etiam Causâ & Decreto fieri poterit. *L. inter omnes, pen. ibi: Nam ad divisionis causam provocante tantummodo Majore Socio ejus alienationem & sine Decreto fieri jam pridem obtinuit. C. de Præd. & aliis reb. min. Carpz. L. V. Resp. 68. num. 8.* Quo calu tamen minorum Tutores vel Curatores adsint, necesse est, non solum, ut mutua illæ adjudicationes, dominiqne fieri queant translationes, quas

quas bonorum semper requirit communio, sed ut sciatur quoque, quantā eos, qui provocant ad divisionem, competat portio, ne quid in auditis iis, quorum maximē interest, constitutatur, *L. 47. ff. de Re jud.* idque multo magis, cum, ut majorem sibi adferant portionem, quam quā locis conceditur, communiter fieri soleat; *Carpzov. Def. 44. P. 3. Const. 15* quid? quod, ne tunc quidem in casu, quo Major ad divisionem provocat, Tutor vel Curator Minoris rem quandam immobilem ex communione emat, ejusmodi emtionem absque causae cognitione decretove subsistere, recte docet Idem *Carpzov. L. V. Resp. 68. n. 11. ubi vid. Praejudicia.*

TH. XXXI.

At nec id intacto, ut ajunt, pede relinquere possumus, quod idem *Carpzovius Eodem Responso sub Num 18.* tradit, adeo scilicet praerequiri Decretum ante Contractum alienationis, ut si post Contractum perfectum sequatur confirmatio, Decretum per illam suppleri haud queat, idque ex hoc potissimum fundamento, quod ea, quae solennitatis sunt, ut Decretum Judicis,
vel

vel ante, vel in ipso actu intervenire debeant, cap.
Auditis 29. X. de elect. & electi potestate. Glossa
in *Cap. 1. verb. tractatus ad fin. X. de reb. eccles.
non alienand.* Sed Contrarium Brunne-
manus in *L. 10. ff. reb. eor.* defendit, ac, contractum
propter confirmationem ex post supervenien-
tem impugnari posse, pernegat. Idque in pun-
cto Juris & Praxeos meliori jure adstrui ex eo
patet, quod Contractus ejusmodi in eventum
confirmationis tantum confectus intelligatur,
ejus verò valor à tempore Confirmationis de-
mum sese exerat. Imo posito, naturam decreti
esse, ut præcedat; non tamen repugnare ei, ut
certâ ex causâ interdum quoque sequatur, ex
L. 2. ff. de reb. eor. qui sub tut. autoritate Pauli
Excellentissim. Du. Schilter. *Exerc. ad ff.
37. §. 211.* & nos cum eo probari posse ad-
struimus. Lauterbach. in *Colleg. Theoret.
Pract. L. 27. tit. 9. §. 7.* Neque Carpzo-
vium textus, quem ex Jure Canonico pro se al-
legavit, ipsum quicquam adjuvare poterit, cum
de Electione per minorem partem Capituli &
sic de tali actu nulliter peracto loquatur, qui
nec per Consensum subsequenter ratificari po-
terit;

F

terit;

terit. Quod autem secus esse in nostro Casu, recte notavit Brunn. *cit. loc.* Resolutionem quoque eorum quæ nobis ex §. 2. *Inst. de Autor. Tut.* opponi poterunt, in conflictum relervabimus.

TH. XXXII.

De actibus ultimæ Voluntatis eo minus dubitari solet, quin absque decreto in Minore expediri queant. Quod enim in specie ad Actum testandi attinet, illum à Minore impubertatem egresso, licet vigoris nondum emerfissent vestigia, sine Nullitatis nota peragi posse certo certius est. *L. si frater 4. C. qui Test. fac. poss.* Modo, ut dictum, pubertatem sic egressus. Impuberem enim ab actibus testandi omnimodo præcludi, testatur §. 1. *Inst. quib. non est permifs. fac. test.* & antea *all. L. 4. C. qui Test. fac. poss.* ibi enim clare rescribitur: *Si frater patruelis tuus ante decimum quartum ætatis suæ annum decessit, cum facere non potuit Testamentum, nihil recte ex ejus postremo judicio postulatur. Nam si hanc ætatem egressus, licet vigoris nondum emerfissent vestigia, suum solenniter ordinavit judicium, hoc evellere frustra conaris. Idq; inconsulto, in-*
scio,

scio, imo etiam contradicente Curatore, utpote
qui actibus inter vivos propterea dari assoler,
ut avertatur metuens minoris læsio. *Hopp. Exam.
Inst. L. 1. Tit. 12. Qu. 7.* Quæ tamen in actibus
ultimæ voluntatis propterea timenda non est,
cum quovis tempore usque ad mortem quoq;
sit revocabilis. Ut hinc ob eandem rationem
Carpzovius *L. s. Resp. 59. n. 2.* de donatione mor-
tis caula idem recte asserat.

TH. XXXIII.

Sed quid si Minori exhereditate vel legato
prædium sit relictum, an illud absque prævio
decreto à Minore repudiari poterit? Videtur
respondendum, quod sic; Ex ratione, quod
decretum tantummodo in hunc finem sit intro-
ductum, ne Minori suum tam facile dimina-
tur patrimonium; At qui repudiat heredita-
tem vel legitimam vel legatum, non suum di-
minuit patrimonium, cum potius acquirere no-
luerit *L. 6. §. 2. & 4. ff. que in fraud. cred.*
sed Negativam defendit Brunneemann *ad L. 3.
§. 8. ff. de reb. eor. que sub tut.* Atque deciden-
di rationem unice in favore pro pupillo in Le-
gibus

gibus specialiter introducto ponit cum Berlichio, quem allegat in P. 1. Dec. 51. num. 4. Cui etiam nos propter arg. L. 1. C. si ut omissam hereditatem, accedimus.

TH. XXXIV.

Effectus ejus, quod supra alienationem contra solennia nullam diximus, in eo potissimum est positus, quod non obstante rem ex quacunque causâ ad dominium transferendum habili esse traditam, dominium ejus penes Minorem maneat, L. 8. L. 10. L. 11. L. 15. C. de Præd. & aliis reb. min. huicq; duplex ad rem injustè alienatam persequendam prodita sit remedium, unum personale, quo contra Tutorem alienantem, & alterum Reale, quo contra quemcunque rei alienatæ experitur possessorem L. 5. §. pen. ff. de reb. eor. Personale esse Tutelæ vel negotiorum Gestorum Actionem ex L. 10. ff. d. t. & L. 3. & 6. C. arbitr. tut. manifeste docemur. At Reale propter varietatem rerum, quas persequitur adultus, varias quoq; complectitur species. Si enim id, quod alienatum, res corporalis est, Rei Vindicatio, aut
Publi

Publiciana; vel etiam *Emphyteuticaria*. Si
res in corporalis, *Confessoria* vel *Negatoria*;
Si possessio, *Remedia Possessoria*, si *Pignus*, *Hypothecaria*; eaque vel *serviana* vel *quasi serviana*
competit. Sicut autem dictæ actiones sive sine,
sive cum decreto, perperam tamen interposito, vel
sub & obrepticie impetrato minori competunt;
L. 5. §. pen. ff. de reb. eor. Ita e contra Jus pro-
hibitæ alienationis prædiorum pupillarium tam
durè haud est tractandum, ut si pupillus
per actionem tutelæ à tutore æstimationem sit
consecutus; nihilominus contra possessorem
Vindicatione experiri queat, hæc enim ex æqui-
tate rectissimè inhiberetur *in L. 10. ff. d. t.*

TH. XXXV.

Quando autem vindicationem Minori
competere concessimus, id ad rem ipsam non
solum, sed ad fructus quoque interim perce-
ptos volumus extensum, observata tamen tam
inter consumptos, quam extantes, tam inter
bonæ, quam malæ fidei possessorem utrobi-
que distinctione. *On. Lauterbach in Collegio*
Theor. Pract. L. 27. t. 9. th. 9. Sed de hoc non

conveniunt Doctores ; *An re vindicatâ pretium pupillus vel minor refundere debeat ?* Nos si pretium in ejus utilitatem versum fuerit, Affirmativam tanquam verissimam defendimus, *L. 4. C. de præd. & aliis reb. min. Carpzov. P. 2. C. 11. def. 29. ni. 6. Mev. ad Jus Lubec. p. 1. t. 7. art. 10. num. 7. Lauterb. c. 1. Quid si autem Minor mortuus, an & ejus hæres rem ita alienatam repetere poterit ?* Affirmativam iterum ut amplectamur *Lex fin. C. si Maj. factus* nobis præcipit, cum hac tamen distinctione ; ut si successor sit Majorennis, tempore defuncti *d. L. f. Sin Minorennis*, post annum 25. legitimo tempore gaudeat *L. 5. §. 1. C. de temp. in integr. rest.*

TH. XXXVI.

Quinam autem partes probandi, Alienationem juste vel injuste esse factam, an Actori minori, an Reo competant, mirum in modum Dd. variare, late deduxit Carpzov. *L. 1. Resp. LXXX.* Reo, alienationem debitam esse solemnitatibus, ut probet, incumbere Cravetta in *Consil. 1. & Decius in Consil. 142. num. 4.* defen-

defendunt mordicus ; Econtra onus probandi
ad minorem pertinere Schültesium *part. 1. qv.*
pr. 17. afferere, testatur Carpzov. *c. R. num. 7.* At o-
mnium accuratissime pro ratione formati libelli
id esse dijudicandum ; idem docuit *l. c. num. 13.*
Et P. 2. C. 11. def. 32. Si enim Minor prædium
iniuste alienatum simpliciter vindicat, simul
vero non afferit, decretum cum cœteris solen-
nitatibus non esse interpositum, tunc, quoniam
Reus litis contestationi Exceptionem factæ ven-
ditionis sine dubio opponet, dubium vix esse
potest, quin Reus fundamentum suæ Exceptio-
nis, scil. venditionem omniaq; requisita ad alie-
nationem bonorum Minoris necessaria probare
debeat, cum intentionem in iusta venditione
posuerit, quam & propterea ceu affirmans pro-
bare habet necesse. *L. ei incumbit 2. ff. de Probat.*
Quod tunc quoq; obtinebit, si in libello igno-
rantiam saltem suam adhibiti decreti aliorumq;
solemnium prætendat, at eorum demonstratio-
nem liberam Reo relinquat, v. g. Er müsse
Klagend vorbringen / was gestalt Beklag-
ter in Kl. unmündigen Jahren dessen (Kl.)
Wohnhaus an sich bracht / und noch bis
diese

diese Stunde besitze ; Gleichwohl wisse Er
von keiner erheblichen Ursache / warum der
unmündigen Güter veralieniret werden müs-
sen / noch auch von einigen der Obrigkeit
rechtmäßigen Decret und gebührl Solennitä-
ten / so hierzu erfordert wären ꝛ. Vix enim
erit, ut tali in casu reus non in eiusmodi litis
contestationem incidat, ex qua alienationis
justificationem in se suscipiendam aufgere va-
leat.

TH. XXXVII.

At longe aliud obtinebit illo Casu, quo mi-
nor ex hoc capite alienationem impugnat, quod
debita requisita observata non fuerint, eamque
qualitatem alienationis, requisitorumque defe-
ctum libello suo inlerat. Reo enim sic litem
negativè contestante, Minorem contenta libelli
sui, id est, requisitorum defectum probare tene-
ri, rectissimè ex tribus elegantibus, quas addu-
xit, rationibus, cum Anton. Fabr. in Cod. L. 5.
tit. 37. def. 2. n. 4. affirmavit Carpzov. d. def.
32. num. 6.

TH. XXXIIX.

TH. XXXVIII.

Vindicationem Minori ad res iniuste alienatas competere supra asseruimus ; *sed si res sine decreto alienata interim pereat, an minori, an adversario hoc damnum eveniat*, dubitari posset ? Quod minori pereat, in generalitate Brocardici, *Res perit suo Domino*, videtur esse fundatum, adeo ut ne quidem ad pretium agere valeat, propter Exceptionem nullitatis, quam Emtor perpetuo opponere possit. Sed his non obstantibus periculum Rei Emtoris esse exinde demonstrari poterit, quod alienatio sine decreto facta non utrinque, sed solum respectu minoris sit nulla, Emtore nihilominus firmiter obligato manente. §. 2. *Inst. Qu. al. lic. vel non.* Cum itaque solennitates recensitæ, in favorem minoris tantum sint introductæ, quo quæso respectu dici poterit, illud in ejus odium ita posse detorqueri, ut re peremptâ pretium ab adversario exigere haud valeat? à Sande *L. 2. Dec. t. 9. def. 15. Dn. Lauterb. in Colleg. Theor. Pr. Tit. de reb. eor. §. 17.*

TH. XXXIX.

Ad illos casus tandem, quibus dictis requisitis non

G

ad-

hibitis alienatio nihilominus subsistit, ut paucis-
simis nos convertamus, postulat temporis pa-
gellarumve, intra quas nos coarctavimus, ratio.
Inter quos omnium *primus* est, si defunctus,
cui vel pupillus vel Minor successit, rerum im-
mobiliū alienationem vel mandaverit, vel per-
miserit. *L. 1. §. 2. & L. f. ff. de reb. eor.* Ratio
est, quod Parentes sint rerum domini, & Jus a-
lienandi tempore conditi testamenti habuerint;
ac præterea præsumptio de iis sit, bene liberis
suis eos consulere: ac denique in favorem ul-
timarum voluntatum; *Secundus Casus* est;
si certa rei alienatio ex ratione & dispositione Ju-
ris ob specialem causam sit necessaria. *L. 3. §. 1.
ff. b. t.* ubi duo potissimum consideranda ve-
niunt (1) quod *certaine alicujus rei*, aliena-
tio sit necessaria. (2) Quod *illa Necessitas
Juris* sit, h. e. ex legum dispositione proveniat
L. 13. ff. de Præd. & aliis reb. min. e. g. si defun-
ctus rem aliquam cum pacto de retrovendendo
sibi comparasset, tunc pupillus tanquam heres
contractum perficere tenetur. Primi requisiti
ratio hæc est, quod, si omnis necessitas iuffice-
ret, in nulla fermè alienatione requiretetur de-
cretum

cretum, cum nulla alienatio rerum Minorum fiat, nisi ex necessitate: Hinc rectè inferit Dn. Lauterbach. in Colleg. Theor. tit. de reb. eor. §. 13. Propter æs alienumürgens, quamvis & ita necessitas adfuerit, tamen alienantem decreti adhibitionem effugere non posse. Cum necessitas æris alieni non postulet certa alicujus rei alienationem, sed sit generalis, ex quâ nullius rei certa alienatio & distrahendi necessitas constet.

TH. XXXX.

Cum autem Præsentia & Persona Principis omnes suppleat solennitates, L. 19. C. de Testam. Ideoque Tertius Casus est, si Principis decretum interveniat, L. 2. C. quando decreto non est opus. & (4) alienationem invalidam per Ratihabitionem à Majore factam convalescere in L. 6. C. arbit. Tut. & L. 2. C. si Maj. fact. alien. rat. hab. constitutum legimus. Atque hoc adeo verum esse Dd. asserunt, ut, non obstante alienationem ipso jure nullam dici, tamen minorennis invito etiam advectorio illam ratificare possit. Nullitas enim alienationis sine debitis solennitatibus facta non adversarii, nam hic recedere plane nequit,

quit, sed minoris causa contrahitur, ut adeo in
ejus odium & læsionem nunquam sit interpre-
tanda L. 6. C. de LL.

TH. XXXXI.

Dupliciter autem ratificationem fieri posse,
tam *expresse*, quam *tacite*, est certissimum. *Ex-
presse* verbis vel literis; *Tacite*, si Minor major
factus intra statutum tempus alienationem nul-
liter factam, non impugnat. Quot annis ve-
ro statutum tempus includatur, ejus in SCro
in L. 1. ff. de reb. eor. non fit mentio, unde tem-
pore isto nihil à veteri Jure hic innovatum, præ-
dictasve Actiones ordinario tempore, scil. *de-
cennio* inter præsentis, *Vicennio* inter absentes,
præscriptum fuisse cognoscitur. Atque sic per
tò statutum tempus, & præscriptionem, cujus
Impp. ante Justinianum, ut Gordianus *in L. 1.
si quis ignor. rem min.* & *L. 1. 2. C. si Maj. fact.
alien.* Nec non Diocletianus & Maximinianus
L. 9. C. si quis ignor. faciunt mentionem, nihil
aliud quam hoc ordinarium intellexisse est cre-
dibile.

TH. XXXXII.

TH. XXXXII.

At Justinianum per *L. f. C. si Major. fact.* aliud introduxisse inter omnes constat: Juxta quam legem enim inter alienationem titulo *lucrativo & oneroso* factam, venit distingendum. Priori Casu *quinque*, posteriori inter presentes *decem* inter absentes *viginti annis* à tempore *Majorennitatis & scientiæ* Carpz. *P. 2. C. 11. Def. 30. n. 9. & 10.* computandis, ad præclusionem sufficientibus *d. l. f. C. si Maj. fact.*

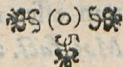
TH. XXXXIII.

Sed eo ipso quo per *L. f. C. de tempor. in integr. restitut.* omnibus minorennibus *quadriennium* sub pœnâ præclusi *ab eod. Justiniano* est præfinitum, intra quod in integrum restitutionem petere debeant; recte notavit *Hahnus ad tit. de Reb. eor. in fin.* Illud ad illum Casum solum pertinere, quo alienatio valde quidem facta, sed per restitutionem propter læsionem aliquam esset rescindenda. At tempus in *L. f. C. si Maj. fact.* ad excludendum,

Remedium alienationis annullativum & Rei
Vindicationem unice pertinere, idem recte asserit.

TH. XXXXIV.

Ex eodem porro principio defendi posse
credimus, Majori si vel maximè tempora præfi-
nita ad impugnandam alienationem nulliter fa-
ctam sint effluxa, ex aliò tamen Capite succurri
posse. Vid. *Brunnem. ad cit. L. f. C. si Maj. fact.*
Imo, sicut Excellentiss. Dn. Schilter *Exerc. ad*
ff. 37. §. 207. §. 8. eruditè, more solito, demon-
strat, si Major effluxo tempore ultra dimidium
se esse læsum, probare possit, ex *L. 2. C. de Rese.*
Vendit. ad 30. Annos usque audiri debeat; Cui
etiam Struvius *tit. de reb. eor. §. pen. & Mynsing.*
Conf. 40. 18. consentit; Ita dilerte Heigius di-
spositionem *d. L. f. C. si Maj. fact.* in feudis plane
non obtinere in *P. 2. Qv. 19.* defendit mordicus.
At hujus opinionem impræsentiarum non faci-
mus nostram, quin potius Dissertationi nostræ
Academicæ exoptatum cum DEO impo-
nimus finem.



COROL-

COROLLARIA

^{I.}
Actus ante Legem bonos vel malos non dari, contra Grotium defendimus.

^{II.}
Feræ non sunt in Dominio Principis.

^{III.}
Princeps nullum Jus, ne quidem ex Jure Civili quæsitum, alteri auferre potest.

^{IV.}
In Locationem indistinctè pecuniam numeratam intervenire debere, contra Hoppium defendimus.

^{VI.}
Culpæ probatio in ædibus incendio consumptis vicinis competit, contra Carpzovium.

^{VII.}
Consensum Parentum ad Nuptias liberorum de Jure Canonico
non

non de honestate, sed necessitate
requiri probatum dabimus.

^{IIIX.}
Jurata filii S^Cti Macedoniani
Renunciatio, nec Jure Canonico,
nec Praxi obligat.

^{IX.}
Reservationes mentales in Jura-
mentis ut adhibeantur, ipsa lex na-
turæ, divina & Canonica prohibet.

^{X.}
Liberi per subsequens matrimo-
nium legitimati, ut succedant in feu-
dis per Cap. Naturales 26, II. feud.
prohibentur.

^{XI.}
Ad constituenda nova Vestiga-
lia omnium Electorum, Vicinorum
ve statuum, quorum interest, Con-
sensus requiritur. *Capit. Leop. Art. 21.*

^{XII.}
Pacta interdum rem ipsam affi-
cere, indubitati juris est.

ULB Halle
005 355 370

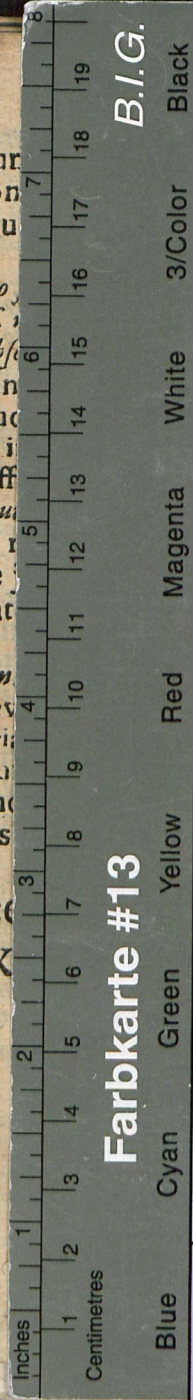
3



1078







B.I.G.

Farbkarte #13

Quod DEUS felix faustumq; esse jubeat!

SUB RECTORATU MAGNICENTISSIMO,
REVERENDISSIMI & ILLUSTRISSIMI DOMINI,

DOMINI 1709, 4

PHILIPPI WILHELMI,
S. R. I. COMITIS de BOINEBURG,

SACRÆ CÆSARÆ MAJESTATIS CONSILIARII INTIMI &
CAMERARII, nec non METROPOLITANARUM ECCLĒ-

SIARUM, MOGUNTINÆ & TREVIRENSIS CA-

NONICI CAPITULARIS SENIORIS,

EMINENTISSIMI PRINCIPIS ELECTORIS MOGUNTINI CON-

SILIARII INTIMI, ac CIVITATIS TERRITORIIQUE

ERFURTENSIS PRO-PRINCIPIS &c. &c.

DOMINI NOSTRI GRATIOSISSIMI,

CUM CONSENSU ILLUSTRIS FACULTATIS
JURIDICÆ GERANÆ

DE EO,
QVOD CIRCA ALIENATI-
ONEM RERUM MINO-
RENNIUM JUSTUM EST,

SUB PRÆSIDIO

DN. TOBIÆ JACOBI Reinharth /
Juris Utriusque Doctoris,

In Aulâ Collegii Majoris

d. 17. Aug. hor. 9. 1709.

Exercitii publici gratiâ disputabit,

HERMANNUS ERNESTUS Schiller / LL. C.
Hildesensis.

ERFURTI, Typis GROSCHIANIS, Acad. Typogr.